

'Verenigen' in de winter?

Het is januari en de bijen zitten, als het goed is, in een diepe winterrust. Toch is het tijd om nu al plannen te maken voor het komende seizoen. Het verenigen van bijenvolken staat er immers zo weer aan te komen.

Verenigen dient met zorg te gebeuren, want een kleine fout en grootse plannen ontaarden in desillusies. Bij het verenigen letten we op een aantal factoren. Onder andere het tijdstip is zeer belangrijk. Verenigen we in de periode van april tot augustus, dan stimuleert dat de zwermduft en niet de werklust waar we zo vurig naar verlangen. Een beter tijdstip om te verenigen vind ik persoonlijk februari of uiterlijk begin maart. De 12 bijen hebben dan ruimschoots de tijd om aan elkaar te wennen. Tevens kun je de ruimte dan gemakkelijk inperken. Bij controles op diverse standen is me namelijk gebleken, dat bijen in het voorjaar vaak teveel ruimte hebben. Daardoor kunnen ze het microklimaat in de kast niet handhaven, met als gevolg veel vocht en schimmel. Ze kunnen mijns inziens in de winter nog beter in de open lucht hangen dan in een te grote kast! Mijn ervaring is dat, hoe krappere de bijen in de lente zitten, hoe beter ze gedijen. Ze krijgen bij mij pas meer ruimte, zodra ze echt de kast uitpuilen. Meestal is dat, ook bij verenigde volken, pas rond half april. Uitbreiden gaat met honingkamers en niet met broedkamers! Zo'n grote lege ruimte is een ramp voor de bijen in een koud voorjaar. In Nederland meer regel dan uitzondering.

Daarnaast is het van belang het volgende in de gaten te houden bij het verenigen. Verenig geen zieke bijen met gezonde. Als u 3 zieke kippen bij 100 gezonde zet, dan worden de 3 zieke niet beter, maar de 100 gezonde wel ziek!

De baas lijkt op zijn troeteldier

Voor onze bonden die driftig aan het verenigen zijn geldt in wezen hetzelfde. Wist u dat bijenhouders veel op bijen lijken? Het schijnt zo te zijn dat mensen gaan lijken op de dieren die ze houden! Let maar eens op het verschil in mensen die een pitbull houden en degenen die een poedeltje bezitten.

Ook wij bijenhouders ontkomen niet aan dit fenomeen. De spreekwoordelijke zuinigheid van de bijenhouder komt overeen met de enorme haaldrift van zijn troeteldieren. Sommigen gaan hierin zover dat ze een 'uitgewrongen' slinger met een gul gebaar aan de bijen durven over te laten. Die kunnen het allerlaatste restje er uit likken. Er zou immers ook eens wat verloren

gaan. Dat dit alleen maar roverij uitlokt, daar staan ze niet bij stil.

Op vergaderingen van bijenhouders blijkt dat steeklust en zachtaardigheid eigenschappen zijn die graag 'overgenomen' worden. Ten aanzien van het verenigen geldt eveneens een grote mate van overeenkomst tussen mens en bij.

Nog meer verenigen

Wat de fusie van de diverse bijenbonden betreft, kan 2002 wel eens het jaar van de 'waarheid' worden.

Verenigen kan heel goed zijn, maar verenig niet om een zieke club gezond te maken. Verenig op het juiste tijdstip en niet met teveel volken tegelijk. Er kunnen immers zo weer zwermplannen de kop op steken, als de moeder (de voorzitter) het zaakje niet onder controle weet te houden. Gemor en afsplitsing zijn dan een logisch gevolg. De nieuwe baas van onze landelijke te vormen bijenvereniging zal over veel en de juiste 'feromonen' dienen te beschikken om dit hele proces in goede banen te leiden. Verder dient zij of hij (dit is het enige verschil met bijen voor zover ik het kan bekijken) te beschikken over een dominant gen voor zachtaardigheid en haaldrift.

Steeklust en zwermduft schijnen echter nu reeds de kop op te steken, zelfs nog voordat de verschillende 'volken' onder 1 paraplu zitten. Dat is niet goed voor het proces. Mijn advies aan de fusiepartners: zoek eerst een goede 'leggende moeder', een zachtaardige overheers(st)er, oftewel een lieve dictator, die in staat blijkt om allen aan zich te binden. Mocht dat niet lukken, gooi dan alle 'volken' met 'eierleggende werksters', een te grote steeklust, en/of een te geringe haaldrift op een hoop op een redelijke afstand van de stand en zet het beste volk in het midden van de stand. De goedwillenden onder de 'gestraften' zullen alsnog waar voor hun geld kiezen en terug vliegen naar het goede volk, om het te versterken. Ongewenste individuen zullen achterblijven op de hoop van ellende. De winter is de beste tijd voor deze actie. De ver-stotenen zullen, gedreven door de kou, het snelste tot inkeer komen en ras terugkeren naar het grote nest, waarin het warm en goed vertoeven is. In de zomer zouden ze immers nog in vakantiestemming kunnen komen, met alle gevolgen van dien.

Veel succes met de fusie en iedereen een fantastisch en vooral gezond bijenjaar toegewenst.